

08.11.2022

Asia/3

§ 227

Sosiaali- ja terveystoimen talouden ja toiminnan ennuste

HEL 2022-003770 T 02 02 01

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi toiminnan ja talouden toteumaennusteen 31.8.2022 tilanteessa.

Käsittely

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari ja johtava controller Mikael Karell olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sitovat toiminnalliset tavoitteet
- 2 Määrälliset tavoitteet
- 3 Yhteiset tavoitteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari ja johtava controller Mikael Karell ovat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Kaupunginkanslialle toimitetaan vuonna 2022 toiminnan ja talouden ennusteet kolme kertaa. Kaikki kaupunginkanslialle toimitettavat ennusteet tuodaan tiedoksi sosiaali- ja terveyslautakunnalle. Sosiaali- ja terveystoimen ennusteet laaditaan kaupunkiyhteisen rakenteen mukaisesti. Nyt laadittu ennuste perustuu oman toiminnan osalta elokuun lopun tietoihin ja HUSin osalta HUSin tuottamaan ennusteeseen tammi-

heinäkuun toteutumien pohjalta. Koronaepidemian osalta ennusteessa on edelleen huomattavaa epävarmuutta sen osalta, miten epidemiatilanne etenee, miten sairaalahoitoa vaativien tartuntojen torjumisessa onnistutaan loppuvuoden aikana ja kuinka paljon voimavaroja on kohdennettava koronarokotuksiin.

Ennusteeseen epävarmuutta aiheuttavat myös Sarastian palkanmaksu- ja siihen liittyvät raportointiongelmien ja palkkakustannusten virheelliset kohdentumiset sekä henkilöstön heikko saatavuus, jolloin on jouduttu ja joudutaan turvautumaan vuokratyövoimaan ja asiakaspalvelujen ostoihin.

Sosiaali- ja terveystoimialalla on viisi erillistä talousarviokohtaa, joiden ennusteet ovat seuraavat:

Sosiaali- ja terveyspalvelut (51001)

5 10 01 Sosiaali- ja terveys- palvelut (milj. euroa)	TP 2021*	TA 2022**	Ennuste31.8.	Ero TA	Ero TA %
Tulot	330,2	158,8	210,2	51,4	32,4%
Menot	-1 756,7	-1 642,9	-1 732,7	- 89,8	-5,5%

*Vuoden 2021 tilinpäätös: koronaepidemian välittömien kustannusten ja hoito- ja palveluvelan purkamisen toteutunut kustannusvaikutus 193,7 miljoonaa euroa, tuloissa koronaepidemian valtionavustus välittömiin kustannuksiin, 166,0 miljoonaa euroa

**Lisätty talousarviolukuun koronaepidemian hoito- ja palveluvelkaan kohdennettu määräraha, 45,0 miljoonaa euroa.

Vuoden 2022 talousarviovalmistelussa toimialojen talousarvioon ei varattu erillistä määrärahaa koronaepidemian hoitoon, vaan ne esitetään ylityksinä. Valtioneuvosto on luvannut korvata vuosina 2022–2023 koronaepidemian kustannukset kunnille ja kuntayhtymille julkisen talouden talousarviokehysten ulkopuolisina kustannuksina.

Kaupunginhallitus päätti siirtää 10.1.2022 sosiaali- ja terveyslautakunnan 21.12.2021 esityksen mukaisesti sosiaali- ja terveyspalvelut talousarviokohdalle 45,0 miljoonaa euroa koronaepidemian hoito- ja palveluvelan korjaamiseen.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen toiminnan ja talouden kokonaisennuste

Sosiaali- ja terveyspalvelujen tulojen arvioidaan ylittävän budjetin 51,4 miljoonalla eurolla. Tuloissa on huomioitu sosiaali- ja terveystoiministeriön (STM) sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistamisen Tulevaisuuden sosi-

aali- ja terveyskeskus -hankkeen ja muiden STM:n hankkeiden valtionavustukset, yhteensä 7,4 miljoonaa euroa.

Tuloissa on huomioitu valtionavustus koronaepidemian välittömiin kustannuksiin. Valtionavustushaku on meneillään, eikä lopullinen korvaussumma ole tiedossa. Koronaepidemian välittömät kustannukset (testaus, rokotus ja hoito) korvataan todellisten suoritoteumien pohjalta laskennallisilla yksikkökustannuksilla 31.8.2022 saakka ja loppusyysky STM:n laskennallisen arvion perusteella. Alustavan laskelman mukaan sosiaali- ja terveystoimi saisi valtionavustusta koronan välittömiin kustannuksiin noin 45,0 miljoonaa euroa. Varovaisuusperiaatteen mukaisesti tuloissa on huomioitu valtionavustus koronaepidemian välittömiin kustannuksiin, noin 40,0 miljoonaa euroa.

Tuloissa on myös huomioitu valtionavustus, 3,7 miljoonaa euroa huostaanotettujen ukrainalaisten lasten tulon peruuntumisesta. Helsinki varautui sosiaali- ja terveysministeriön pyynnöstä noin sadan ukrainalaisen huostaanotetun lapsen vastaanottamiseen 15.9.2022 alkaen, jota varten kaupunki on hankkinut lastensuojelun palveluntuottajilta ympärivuorokautisia hoitopaikkoja. Lasten tulon peruuntumisen myötä hankinta keskeytetään ja selvitetään, kuinka syntyneet kustannukset korvataan palvelujen tuottajille. Helsinki hakee syntyneistä kustannuksista jälkikäteen valtionavustusta sosiaali- ja terveysministeriöltä.

Menojen ennustetaan ylittävän kokonaisuudessaan talousarvion 89,8 miljoonalla eurolla. Menojen ylityksestä koronaepidemian arvioitu kustannusvaikutus on 66,5 miljoonaa euroa (lisäkustannukset 67,8 miljoonaa euroa ja menosäästöt 1,3 miljoonaa euroa). Koronakustannusten ennusteessa on kuitenkin huomattavaa epävarmuutta sen osalta, miten epidemia etenee loppuvuoden aikana. Koronaepidemian merkittävämpiä lisäkustannuksia ovat testaus, noin 18,5 miljoonaa euroa, henkilöstökustannukset, noin 28,9 miljoonaa euroa, sekä rokotusten ja materiaalihankintojen kustannukset.

Arvio Ukrainasta saapuvien kustannuksista on tällä hetkellä noin 3,9 miljoonaa euroa, josta 3,7 miljoonaa euroa on varautumisesta huostaanotettujen ukrainalaisten lasten tuloon Suomeen 15.9.2022 alkaen. Koska kokonaisarvio Ukrainasta saapuvien osalta on epävarma ja merkittävä osa Ukrainasta saapuvista asuu toistaiseksi yksityismajoituksessa, sisältää myös tämä arvio kustannuksista epävarmuutta. Lähikohtaisesti tilapäistä suojelua saavien palvelut toteutetaan ja kustannetaan vastaanottolainsäädännön perusteella ja maahanmuuttovirasto korvaa vastaanottopalvelujen järjestämisestä aiheutuneet kustannukset kunnille valtion talousarvion rajoissa.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistamisen ja muiden STM:n hankkeiden kustannukset ovat niin sanottua teknistä ylitystä, joiden kustannusten ennustetaan olevan 7,4 miljoonaa euroa. Lisäksi psykiatria- ja päihdepalveluissa on niin sanottua teknistä ylitystä 1,0 miljoonaa euroa HUSin päivystykselle tuotettavista palveluista, jotka laskutetaan HUSilta.

Ennusteessa ei ole huomioitu tuloina tai menoina STM:n Kestävän kasvun ohjelmaa 2022–2025, jonka toteuttamissuunnitelmia vuodelle 2022 on laadittu loppukeväästä ja suunnitelmat tarkentuvat syksyllä 2022. Hakemus vuosien 2023–2025 avustuksesta laaditaan syksyllä STM:n ohjeistuksen ja aikataulun mukaisesti. Kestävän kasvun ohjelma on täysimääräisesti korvattava, jossa ei ole kunnille tai kuntayhtymille (vuoden 2023 alusta lukien hyvinvointialueille ja Helsingille) rahoituksen omavastuuosuutta.

Koska sosiaali- ja terveyspalvelut ei ole toimintakatteellinen talousarviokohta, vaan sitova taso ovat menot, sosiaali- ja terveyspalvelujen talousarviokohdalle voidaan myöntää teknistä ylitysoikeutta sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistamisen hankkeiden vuoden 2022 määrärahojen osalta, koronaepidemian välittömien kustannusten osalta, Ukrainasta saapuvien kustannusten osalta valtioavustuksen perusteella sekä psykiatria- ja päihdepalvelujen HUSin päivystykseen tuottamien palvelujen osalta.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen toiminnan ja talouden ennuste ilman koronaepidemian välittämiä kustannuksia, Ukrainasta saapuvien kustannuksia sekä ilman teknisiä ylityksiä

Sosiaali- ja terveyspalvelujen tulojen arvioidaan ilman sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistamiseen liittyviä hankkeita, ilman koronaepidemian välittömien kustannusten arvioitua valtionavustusta sekä ilman ukrainalaislasten tulon peruuntumisesta johtuvasta valtionavustuksesta ylittävän 0,3 miljoonalla eurolla.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen menoissa ennustetaan tällä hetkellä olevan ylityspainetta 11,0 miljoonaa euroa ilman edellä mainittuja kustannuksia. Suurin ylityspaine on vammaistyön 13,1 miljoonaa euroa.

Koronaepidemian valtionavustus välittömiin kustannuksiin

Hallitus on vuoden 2020 budjettiriihessä linjannut, että koronaepidemian välittömät lisäkustannukset korvataan kunnille ja kuntayhtymille täysimääräisenä. Vuonna 2020 koronaepidemian kustannukset korvattiin osana kuntien valtionosuuksia. Vuonna 2021 korvaukset myönnettiin valtionavustuksena sosiaali- ja terveystoimelle. Vuoden 2022 valtion talousarvion budjettiriihen pöytäkirjaan on merkitty koronakustan-

nuksista seuraavaa; julkisen talouden suunnitelman mukaisesti kaikki koronaan liittyvät välittömät kustannukset, kuten testaukseen ja testauskapasiteetin nostamiseen, jäljittämiseen, karanteeneihin, potilaiden hoitoon, matkustamisen terveysturvallisuuteen sekä rokotteeseen liittyvät menot, katetaan täysimääräisesti kehyksen ulkopuolisina menoina vuosina 2021–2023.

Sosiaali- ja terveysministeriön valtionhakuohjeistuksen mukaan vuonna 2022 korvataan testaukseen, rokotukseen sekä hoitoon liittyvät kustannukset laskennallisen yksikkökustannuksen perusteella. Sosiaali- ja terveysministeriön laskennalliset yksikkökustannushinnat ovat pienempiä kuin vuonna 2021 ja alustavan arvion perusteella sosiaali- ja terveystoimi saisi valtionavustusta koronan välittömiin kustannuksiin noin 45,0 miljoonaa euroa (noin 68 prosenttia kustannuksista).

Koronaepidemian hoito- ja palveluvelka

Talousarvioon sisältyvän koronaepidemian hoito- ja palveluvelkaan kohdennetun määrärahan, 45,0 milj. euroa arvioidaan toteutuvan kokonaisuudessaan. Hoito- ja palveluvelkaa on pyritty ja pyritään mahdollisuuksien mukaan purkamaan muun muassa palvelusetelien ja ostopalvelujen avulla, lisä- ja ylitöillä sekä palkkaamalla lisähenkilöstöä. Samaa aikaan epidemian pitkittyessä myös hoito- ja palveluvelka kuitenkin edelleen kasvaa ja kumuloituu. Hoito- ja palveluvelkaan liittyvää toimintaa ei voida myöskään täysin erotella muusta toiminnasta. Hoito- ja palveluvelankin kehittymisen ennustamisessa on huomattavaa epävarmuutta sekä koronatilanteen pitkittymisen että henkilöstön ja ostopalvelujen saatavuuden vuoksi. Epävarmuutta tuo myös, miten paljon Ukrainasta saapuvat tarvitsevat sosiaali- ja terveyspalveluja (muun muassa neuvolan, kouluterveydenhuollon, kiireettömän hoidon, suun terveydenhuollon, psykososiaalisen tuen ja lastensuojelun palveluja).

Sosiaali- ja terveystoimen palvelukokonaisuuksien ennusteet

Perhe- ja sosiaalipalvelut

Perhe- ja sosiaalipalveluissa on ylityspainetta noin 20,8 miljoonaa euroa, josta sote-uudistukseen liittyvien hankkeiden osa-aikaisten työntekijöiden henkilöstökustannukset ovat noin 1,0 miljoonaa euroa, koronaepidemiasta johtuvia lisäkustannuksia 1,9 miljoonaa euroa sekä Ukrainasta saapuvien kustannuksia 3,9 miljoonaa euroa (ilman edellä mainittuja ylityspaine on 14,0 miljoonaa euroa).

Suurimmat ylityspaineet ovat asiakaspalvelujen ostoissa 20,7 miljoonaa euroa ja muiden palvelujen ostoissa 7,9 miljoonaa euroa. Vastavasti alitusta arvioidaan henkilöstökustannuksissa 7,9 miljoonaa euroa.

Lastensuojelussa ylityspainetta on 5,3 miljoonaa euroa, joka koostuu asiakaspalvelujen ostoista, 8,0 miljoonaa euroa ja muiden palvelujen ostoista, 0,6 miljoonaa euroa. Koronaepidemian lisäkustannukset ovat 0,4 miljoonaa euroa ja Ukrainasta saapuvien huostaanotettujen lasten varautumisen lisäkustannus noin 3,7 miljoonaa euroa. Alitusta on henkilöstömenoissa 3,3 miljoonaa euroa ja muissa tiliryhmissä 0,4 miljoonaa euroa. Asiakaspalvelujen ostojen ylityspaine johtuu erityis- ja vaativan tason laitoshoidon ostoista.

Lastensuojelun asiakasmäärät ja sijaishuollon asiakasmäärät ovat laskussa tavoitteiden mukaisesti, mutta haasteena on vaativahoitoisten lasten osuuden kasvu. Lastensuojelun vaativahoitoisten lasten määrään pyritään vaikuttamaan muun muassa lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluketjujen kehittämällä oikea-aikaisen tuen tarjoamiseksi, HUSin ja lastensuojelun palveluiden väliin pudonneille lapsille kohdennetulla jalkautuvalla intensiivisellä HEHKU-työryhmyöskentelyllä sekä toistuvasti ja vakavasti rikoksilla oireilevia nuoria tukevalla Toivo-työryhmällä. Myös uusi toimintamalli on käynnistymässä asiakastyön tueksi vaativien kehitysvammaisten lasten ja nuorten tueksi.

Lapsiperheiden hyvinvointi- ja terveystalouksissa on ylityspainetta 3,2 miljoonaa euroa, joka koostuu pääosin asiakaspalvelujen ostoista, muiden palvelujen ostoista sekä muista ostoista. Koronaepidemian välittömiä lisäkustannuksia on 0,8 miljoonaa euroa.

Nuorten ja aikuissosiaalityön palveluissa ennustetaan alitusta 2,2 miljoonaa euroa. Koronaepidemian ja Ukrainasta saapuvien lisäkustannuksia on yhteensä 0,4 miljoonaa euroa. Alitusta henkilöstökustannuksissa 1,6 miljoonaa euroa ja asiakaspalvelujen ostoissa, 1,6 miljoonaa euroa, ylityspainetta vastaavasti muiden palvelujen ostoissa (muun muassa välivuokraus, tulkkipalvelut ja ukrainalaisten majoituskulut Hotelli Haagassa) sekä avustuksissa kotitalouksille, yhteensä 1,0 miljoonaa euroa.

Vammaistyössä ylityspainetta on noin 13,5 miljoonaa euroa, joka koostuu asiakaspalvelujen ostoista ja muiden palvelujen ostoista, yhteensä 18,1 miljoonaa euroa. Alitusta on henkilöstömenoissa, 3,9 miljoonaa euroa ja muissa ostoissa, 0,8 miljoonaa euroa. Ylityspaine johtuu asumispalvelujen, muun muassa erityisen vaativan (mukaan lukien tahdosta riippumattoman) laitoshoidon kustannuksista, vuokratyövoiman kustannuksista ja ateriamaksujen ja ylläpitomaksujen siirtymisestä kunnan laskutettavaksi ostopalvelujen osalta. Koronan välittömiä lisäkustannuksia ylityspaineesta on 0,4 miljoonaa euroa.

Perhe- ja sosiaalipalvelujen yhteisissä kustannuksissa on ylityspainetta 1,1 miljoonaa euroa, joka koostuu sosiaali- ja terveystalouden uudistukseen liittyvien hankkeiden henkilöstökustannuksista, 1,0 miljoonaa euroa ja koronan lisäkustannuksista, 0,1 miljoonaa euroa.

Terveys- ja päihdepalvelut

Terveys- ja päihdepalveluissa on ylityspainetta noin 29,1 miljoonaa euroa, joka koostuu kokonaisuudessaan koronan välittömistä lisäkustannuksista. Ilman koronan lisäkustannuksia ylityspainetta on psykiatria- ja päihdepalveluissa, mutta vastaavasti suun terveydenhuollon arvioidaan alittavan budjetin. Suurimmat ylityspaineet ovat asiakaspalvelujen osastoissa 8,3 miljoonaa euroa, henkilöstömenoissa, 6,0 miljoonaa euroa, muissa palvelunostoissa 8,8 miljoonaa euroa sekä muissa tiliryhmissä 6,0 miljoonaa euroa.

Terveysasemilla ja sisätautien poliklinikalla on ylityspainetta 25,5 miljoonaa euroa, joka koostuu kokonaisuudessaan koronaepidemian välittömistä lisäkustannuksista, 26,4 miljoonaa euroa. Ilman koronaepidemian lisäkustannuksia terveysasemien ja sisätautien poliklinikan enuste alittuisi noin 0,9 miljoonaa euroa.

Psykiatria- ja päihdepalveluissa on ylityspainetta 7,9 miljoonaa euroa, josta koronan lisäkustannuksia on 2,0 miljoonaa euroa ja teknistä ylitystä HUSin päivystykselle tuotetuista palveluista 1,0 miljoonaa euroa. Muu ylityspaine johtuu asumisen tuen asiakaspalvelujen ostoista, jossa budjetissa ei ole kokonaisuudessaan huomioitu asunnottomien tuetun asumispalvelujen siirtymistä bruttolaskutukseen asiakasmaksulain uudistuksen myötä. Asiakasmaksulain uudistuksen myötä ostopalvelutuottajat eivät saa enää laskuttaa suoraan asiakasmaksuja ja palveluntuottajat laskuttavat asiakasmaksuuden sosiaali- ja terveystoimelta. Koska sosiaali- ja terveystoimi on bruttoperustainen talousarviokohta, eivät sosiaali- ja terveystoimen laskuttamat asumistuen asiakasmaksut kompensoi päihde- ja psykiatriapalvelujen menoja, vaan kohdentuvat erillisinä maksuina tuloihin.

Suun terveydenhuollon arvioidaan alittavan budjetin 4,3 miljoonalla eurolla. Suurimmat alitukset tulevat henkilöstömenoista, 2,8 miljoonaa euroa ja euroa ja muiden palvelujen ostoista 1,5 miljoonaa euroa. Ylityspainetta on muissa ostoissa, 0,3 miljoonaa euroa.

Terveys- ja päihdepalvelujen yhteisten menojen arvioidaan toteutuvan budjetin mukaisena.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluissa on ylityspainetta 19,1 miljoonaa euroa, joka koostuu pääosin koronakustannuksista, 12,1 miljoonaa euroa (lisäkulut 13,3 miljoonaa euroa, menosäästöt 1,3 miljoonaa euroa). Muu ylityspaine, 7,0 miljoonaa euroa johtuu kotihoidon asiakaspalvelujen ostoista sekä muiden palvelujen ostoista, jossa työvoiman vuokraus on suurin ylityspainetta aiheuttava kustannus. Ylityspaineesta arviolta 2,0 miljoonaa euroa johtuu asiakasmaksulain uudistuksesta, kun ostopalvelutuottajat eivät saa enää laskuttaa suoraan asiakasmaksuja ja palveluntuottajat laskuttavat asiakasmaksuosuuden sosiaali- ja terveystoimelta.

Hallinto

Hallinnon arvioidaan alittavan budjetin 2,0 miljoonaa euroa, joka koostuu henkilöstömenoista sekä muiden palvelujen ostoista ja muista ostoista, yhteensä 1,0 miljoonaa euroa. Koronaepidemian lisäkustannuksia on ennusteessa 0,3 miljoonaa euroa. Hallinnon useissa palveluissa on ollut rekrytointiviiveitä.

Toimialan yhteiset

Toimialan yhteisten menojen arvioidaan ylittävän budjetin noin 22,9 miljoonaa, joka koostuu koronaepidemian välittömistä kustannuksista ja sosiaali- ja terveystalouden tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus-hankkeen kokoaikaisten työntekijöiden henkilöstökustannuksista ja hankkeen palvelujen ostoista. Koronaepidemian kustannukset toimialan yhteisissä ovat noin 23,1 miljoonaa euroa, joka koostuu pääosin koronatestauksen arvioiduista kustannuksista 18,4 miljoonaa euroa. Muuta koronaepidemian välittömiä kustannuksia toimialan yhteisissä kustannuksissa on muun muassa henkilöstömenoissa ja omassa suojava-rustevarastossa. Muilta osin toimialan yhteisten menojen arvioidaan alittavan budjetin muun muassa keskitetyissä ATK-hankinnoissa, keskitetyissä koulutuksessa ja yhteisissä tilahankkeissa.

Toimeentulotuki (51002)

5 10 02 Toimeentulotuki (milj. euroa)	TP 2021	TA 2022	Ennuste 30.6.	Ero TA	Ero TA %
Tulot	1,3	2,6	1,8	-0,8	-30,8%
Menot	-11,6	-14,0	-12,4	1,6	11,4%

Toimeentulotuen tulojen arvioidaan alittavan budjetin 0,8 miljoonaa euroa. Pakolaisten ja paluumuuttajien korvausten arvioidaan jäävän noin 0,5 miljoonaa euroa alle talousarvion ja muiden tulojen 0,3 euroa. Toimeentulotuen menojen arvioidaan alittavan budjetin 1,6 miljoonaa euroa. Täydentävän toimeentulotuen arvioidaan alittavan talousarvion 1,4

miljoonaa euroa, ehkäisevän toimeentulotuen 0,1 miljoonaa euroa ja kuntouttavan työtoiminnan matkakorvauksen 0,1 miljoonaa euroa.

Asiakasmäärän ennakoitiin koronaepidemian alkuvaiheessa kasvavan lomautusten ja irtisanomisten seurauksena, mutta asiakasmäärä on laskenut koko epidemian ajan.

Valtion korvaamat maahanmuuttopalvelut (51003)

5 10 03	TP 2021	TA 2022	Ennuste 30.6.	Ero TA	Ero TA %
Vastaanottokeskukset ja valtion korvaamat maahan- muuttopalvelut (milj. euroa)					
Tulot	15,1	5,0	6,6	1,6	32,0%
Menot	-12,9	-5,0	-5,2	-0,2	-4,0%
Toimintakate	2,2	0	1,4	1,4	

Valtion korvaamien maahanmuuttopalvelujen osalta tulojen arvioidaan ylittävän budjetin 1,6 miljoonaa euroa ja menojen ylittävän budjetin 0,2 miljoonaa euroa. Toimintakatteen arvioidaan toteutuvan 1,4 miljoonaa euroa parempana kuin talousarviossa. Valtion korvaamien maahanmuuttopalvelujen aiheutuneet kustannukset ovat kaupungin näkökulmasta valtiolta läpilaskutettavia eriä.

Apotti (51004)

5 10 04	TP 2021	TA 2022	Ennuste 30.6.	Ero TA	Ero TA %
Apotti (milj. euroa)					
Tulot	0,6	0,4	0,4	0	0%
Menot	-45,3	-59,6	-59,7	-0,1	-0,2%
Toimintakate	-44,7	-59,2	-59,3	-0,1	-0,2%

Apotti-hankkeen tulojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti ja menojen hieman ylittävän talousarvion. Toimintakate arvioidaan 0,1 miljoonaa euroa talousarviota pienempänä.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (51005)

5 10 05	TP 2021	TA 2022	Ennuste 30.6.	Ero TA	Ero TA %
HUS (milj. euroa)					
Menot	-689,4	-731,8	-760,8	-29,0,8	-4,0%

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri arvioi tammi-heinäkuun toteutumien perusteella, että Helsingin HUS-talousarviokohdan (jäsenkuntamaksuosuus, kapitaatioperusteiset palvelut, kalliin hoidon tasaus, muiden palvelujen laskutus) sekä Helsingin jäsenmaksulisäys sairaanhoitopiirin alijäämän vuoksi on Helsingille 760,8 miljoonaa euroa, joka ylittää Helsingin vuoden 2022 talousarvion 29,0 miljoonalla eurolla. Jäsenmaksulisäys Helsingille on arviolta 49,7 miljoonaa euroa. HUSin oma talousarvio Helsingille on 770,5 miljoonaa euroa, jonka HUS arvioi alittavansa tässä vaiheessa noin 9,7 miljoonalla eurolla.

Investoinnit

Investointien arvioidaan toteutuvan seuraavasti:

(milj. euroa)	TA 2022	Ylitysoikeudet	TA 2022 yhteensä	Ennuste 30.6.	Ero TA
Tietotekniikkahankinnat	4,0	1,8	5,8	3,98	1,9
Muut hankinnat	5,1	4,3	9,4	5,0	4,4
Yhteensä	9,1	6,1	15,2	8,9	6,3

Irtaimen omaisuuden määräraha sisältää ylitysoikeuden vuodelta 2021 siirtyneistä hankinnoista, joita varten kaupunginvaltuusto on 16.3.2022 § 63 myöntänyt yhteensä 6,1 miljoonan euron suuruisen ylitysoikeuden vuodelle 2022. Määrärahaa jäi vuonna 2021 käyttämättä kalustehankintojen myöhästymisestä sekä tietotekniikkahankinnoissa kesken olevien hankkeiden toteutuksissa sekä koronaepidemiasta johtuvista työasemien ja laitteiden viivästyneistä toimituksista.

Vuonna 2022 osa tilahankkeista on viivästynyt, jonka seurauksena myös vuonna 2022 jää osa tietotekniikkahankintojen ja muiden hankintojen investointimäärärahoista käyttämättä.

Kaupunkistrategian ja toimintasuunnitelmien toimenpiteiden edistyminen

Sosiaali- ja terveystoimi toteuttaa kaupunkistrategiaa, keskeisiä kaupunkistrategian tavoitteita sekä kaupunkiyhteisiä tavoitteita yhdessä muiden toimialojen kanssa. Sosiaali- ja terveystoimen näkökulmasta keskeisiä kaupunkistrategian tavoitteita ovat muun muassa koronaepidemiasta palautuminen, helsinkiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet, palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen, alueiden ja väestöryhmien eriytymisen ehkäiseminen, tiedolla johtamisen ja digitalisaation kehittäminen, henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden varmistaminen sekä vastuullisen taloudenpidon edistäminen. Sosiaali- ja terveystoimialalla keskeinen vuoden 2022 tavoite on sosiaali- ja terveystoimialan uudistamisen toimeenpanon valmistelu, lakisääteisen palvelustrategian ja

järjestämisen johtamisen sekä erikoissairaanhoidon ohjauksen vahvistaminen.

Muita toimialan keskeisiä tavoitteita ovat lasten ja nuorten hyvinvoinnin kokonaisvaltainen edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy, matalan kynnyksen palvelujen, mielenterveyspalvelujen ja kaupunkilaisten lähelle tulevien jalkautuvien palvelujen vahvistaminen, asunnottomuuden vähentäminen, iäkkäiden toimintakyvyn ja kotona asumisen tukeminen sekä asiakkaille yhteensopivien ja digitaalisten palvelujen järjestäminen. Muun muassa lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin palveluketjun rakentamista ja käyttöönottoa jatketaan, lapsiperheiden varhaisen tuen mallia sekä lähisuhdeväkivalta lapsiperheissä -palveluketjun kehittämistä jatketaan ja varmistetaan erityispalvelut toistuvasti ja vakavasti rikoksilla oireileville alaikäisille monialaisessa yhteistyössä muun muassa poliisin kanssa.

Terveysasemien lääkärin kiirettömän hoidon saatavuutta pyritään edelleen lisäämään omien toimintamallien, työnjaon ja johtamisen kehittämällä, palvelusetelitoiminnalla sekä ulkoisella palveluhankinnalla. Matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluja vahvistetaan. Matalan kynnyksen Mieppi-mielenterveyspalvelupisteitä lisätään sekä avataan toinen Nuorisoasema sekä edistetään terapiatakuun käyttöönottoa.

Iäkkäiden mielekästä kotona asumista ja muistiystävällistä toimintaa tuetaan hyödyntämällä ikäystävällistä teknologiaa ja vahvistamalla iäkkäiden toimintakykyä parantavia ennaltaehkäiseviä ja digitaalisia palveluja. Kotona asumista tukevia palveluja kehitetään Kustannustietoinen kotihoito KUSTI-hankkeessa, jossa tavoitteena on kehittää ratkaisuja iäkkäiden kotona asumisen tukemiseen. Iäkkäiden päihde- ja mielenterveyspalveluja kehitetään henkilöstön osaamisen vahvistamisella, vertaistukiryhmien perustamisella sekä ryhmämuotoisella että kotiin vietävän sosiaalisen kuntoutuksella. Palvelutarpeen arviointia on kehitetty, yhtenäistetty työnjakoja sekä sujuvoitettu asiakkaan hoitoketjua.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Koronaepidemian ja asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotin käyttöönoton vuoksi kaikki toiminnalliset tavoitteet eivät ole vertailukelpoisia alkuperäisten talousarviotavoitteiden määrittelyjen osalta (liitteet 1-3).

Arvio merkittävimmistä toimintaympäristön ja palvelutuotannon riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Koronaepidemia ja Ukrainasta saapuvien palvelujen järjestäminen aiheuttavat sosiaali- ja terveystoimessa edelleen vuonna 2022 kiirettömän hoidon ja palvelujen saatavuuden huomattavaa vähenemistä, erilaisia poikkeusjärjestelyjä henkilöstön työtehtävissä riittävän henkilös-

08.11.2022

Asia/3

tön turvaamiseksi sekä huomattavia kustannusvaikutuksia sosiaali- ja terveystoimen talouteen. Henkilöstön riittävyys on erityinen riski juuri tällä hetkellä. Myös työvoiman ja esimerkiksi energian ja raaka-aineiden kohonneet kustannukset aiheuttavat merkittävää epävarmuutta ennusteeseen.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sitovat toiminnalliset tavoitteet
- 2 Määrälliset tavoitteet
- 3 Yhteiset tavoitteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano